

การเปลี่ยนสถานะ และการเกิดผลทวีคูณ

สำหรับ พี่เลี้ยง และ น้องเลี้ยง

Transition and Multiplication
for Mentors and Mentees

คู่มือเสริมสร้าง
พี่เลี้ยงน้องเลี้ยง

การเปลี่ยนสถานะและการเกิดผลทวีคูณ สำหรับพี่เลี้ยงและน้องเลี้ยง Transition and Multiplication for Mentors and Mentees

Compassion International 12290 Voyager Parkway, Colorado Springs, CO 80921
www.compassion.com

แปลและจัดทำฉบับภาษาไทย โดย

มูลนิธิศุภนิมิต (คอมแพสชั่น ประเทศไทย)

57/7 ถนนทุ่งโฮเต็ล ซอย 3 ตำบลวัดเกต อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50000

โทร 0 5326 6426-9

แฟกซ์ 0 5324 0442

www.compassionth.com

ดาวน์โหลดหนังสือได้จากเว็บไซต์ของมูลนิธิศุภนิมิต www.resource.compassionth.com
ออกแบบปกและจัดรูปเล่ม โดย สุกฤตา พลอยเหลี่ยม

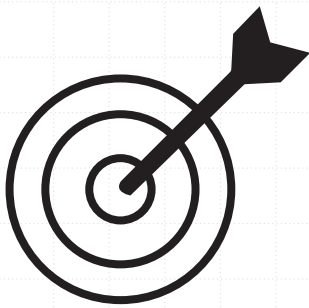
คู่มือเสริมสร้างพี่เลี้ยงน้องเลี้ยง มีทั้งหมด 12 เล่ม ได้แก่

- กิจกรรม 96 อย่าง สำหรับพี่เลี้ยงและน้องเลี้ยง สิ่งที่จะทำร่วมกับน้องเลี้ยงของคุณ
- พระคัมภีร์สอนอะไรเกี่ยวกับการเป็นพี่เลี้ยงน้องเลี้ยง หลักการในการสร้างสาวก
- การสร้างและพัฒนาลักษณะนิสัย สำหรับพี่เลี้ยงและน้องเลี้ยง
- ทักษะการให้คำแนะนำ สำหรับพี่เลี้ยงและน้องเลี้ยง
- ทักษะการให้คำปรึกษา สำหรับพี่เลี้ยง
- การตัดสินใจและการแก้ปัญหา สำหรับพี่เลี้ยงและน้องเลี้ยง
- การสร้างสาวก สำหรับพี่เลี้ยงและน้องเลี้ยง
- การตั้งเป้าหมายเพื่อการสร้างความสัมพันธ์ สำหรับพี่เลี้ยงและน้องเลี้ยง
- ความสัมพันธ์ในการรู้จักตนเองและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล สำหรับพี่เลี้ยงและน้องเลี้ยง
- การรู้จักตนเองและรู้จักพฤติกรรมของตนเอง สำหรับพี่เลี้ยงและน้องเลี้ยง
- การเปลี่ยนสถานะและการเกิดผลทวีคูณ สำหรับพี่เลี้ยงและน้องเลี้ยง
- การให้พระคริสต์เป็นศูนย์กลางในการเป็นพี่เลี้ยง

© สงวนลิขสิทธิ์ 2016 มูลนิธิศุภนิมิต คู่มือเสริมสร้างพี่เลี้ยงน้องเลี้ยง 12 เล่มนี้ สำหรับใช้ในพันธกิจของมูลนิธิศุภนิมิต และเผยแพร่แก่คริสตจักรในประเทศไทย เพื่อพัฒนาเสริมสร้างชีวิตแก่พี่เลี้ยงน้องเลี้ยงตามแนวทางคริสเตียน ไม่อนุญาตให้คัดลอก หรือนำส่วนหนึ่งส่วนใดของหนังสือไปใช้ในเชิงพาณิชย์หรือเพื่อแสวงผลกำไร

สารบัญ

วัตถุประสงค์การเรียนรู้	4
คำนำ	5
บทที่ 1 : การเปลี่ยนสถานะ	6
เมื่อถึงเวลายุติบทบาทพี่เลี้ยง	
สัญญาณบอกเหตุว่าควรยุติระบบพี่เลี้ยงก่อนบรรลุเป้าหมาย	
เหตุผลที่ดีในการยุติการเป็นพี่เลี้ยงน้องเลี้ยง	
บทที่ 2 : การเตรียมตัวสำหรับการยุติความสัมพันธ์	13
ทบทวนเป้าหมายและความคืบหน้า	
สร้างแบบสอบถามสำหรับการยุติการเป็นพี่เลี้ยงน้องเลี้ยง	
จัดงานแสดงความยินดีกับความสำเร็จของพี่เลี้ยงน้องเลี้ยง	
การจัดงานส่งท้ายแบบเป็นทางการ	
การจัดงานส่งท้ายแบบไม่เป็นทางการ	
ของขวัญอำลา	
บทที่ 3 : สิ่งที่เกิดขึ้นภายหลังการยุติการเป็นพี่เลี้ยงน้องเลี้ยง	18
ความสวยงามของการเปลี่ยนจากสถานะหนึ่งไปสู่อีกขั้นหนึ่ง	
ตกผลึกความคิดและการประเมินผล	
ความสัมพันธ์ในอนาคต	
การเป็นคู่สัญญาอย่างเป็นทางการ	
ระบบพี่เลี้ยงแบบไม่เป็นทางการ	
มิตรภาพที่เกิดขึ้น	
การติดต่อกันในฐานะเพื่อน	
ขอบคุณและอำลา	
บทที่ 4 : จากน้องเลี้ยงสู่การเป็นพี่เลี้ยง	23
การเปลี่ยนเป็นพี่เลี้ยง	

จุดประสงค์ของการเรียนรู้

เมื่อจบการเรียนรู้ในหัวข้อนี้ ผู้เรียนจะสามารถ:

- อธิบายได้ว่าเมื่อใดเป็นเวลาที่เหมาะสมสำหรับการยุติระบบพีเลียงอย่างเป็นทางการ
- อธิบายและเข้าใจว่าควรเตรียมการสำหรับการยุติระบบพีเลียงอย่างไร และควรทำอะไรก่อนการยุติจะมาถึง (ช่วงเวลาสิ้นสุดโครงการ)
- เข้าใจว่าควรทำอะไรหลังจากระบบพีเลียงสิ้นสุดลง
- อธิบายขั้นตอนการเปลี่ยนสถานะจากน้องเลียง สู่การเป็นพีเลียง (ช่วงก่อเกิดเป็นรูปร่าง)

คำนำ

ระบบพี่เลี้ยงคือการสร้างสายสัมพันธ์ที่เปิดโอกาสให้คน ๆ หนึ่งก้าวเข้าไปในชีวิตของคนอีกคนหนึ่งเพื่อช่วยให้คน ๆ นั้นเจริญขึ้นเป็นผู้ใหญ่และเกิดผลในงานที่พระเจ้าได้ทรงมอบหมายเป็นพิเศษให้เขาทำงานสำเร็จตลอดระยะเวลาที่พี่เลี้ยงนี้ พี่เลี้ยงจะทำหน้าที่หลายอย่างเพื่อเป็นทั้งต้นแบบ เป็นครู เป็นผู้นำทาง เป็นที่ปรึกษา และสุดท้ายคือเป็นเพื่อนเมื่อโครงการสิ้นสุดลง เมื่อถึงเวลาหนึ่งความเป็นพี่เลี้ยงจะดำเนินไปถึงเป้าหมายและสิ้นสุดงานหรืออาจจะเปลี่ยนสถานภาพเป็นอย่างอื่นไป

บางครั้งระบบพี่เลี้ยงจะรวมถึงการสร้างเครือข่ายที่นำพี่เลี้ยงหลายคนเข้าไปมีส่วนร่วมในชีวิตของคน ๆ หนึ่งเพื่อให้เห็นมิติความกว้างของความต้องการของน้องเลี้ยงทั้งทางด้านบุคลิกภาพ อารมณ์ การเข้าสังคม จิตวิญญาณ การศึกษาและการทำงาน จากเครือข่ายที่พี่เลี้ยงตั้งขึ้นนี้น้องเลี้ยงจะนำสิ่งที่ได้รับจากพี่เลี้ยงไปเป็นความรู้ความสามารถและเป็นความชำนาญในสาขาต่าง ๆ ได้หลากหลาย

เมื่อถึงจุด ๆ หนึ่งน้องเลี้ยงอาจพร้อมเข้าสู่บทบาทต่าง ๆ และเปลี่ยนสถานภาพไปเป็นพี่เลี้ยงแทน รูปแบบของการเกิดผลทวีคูณนี้จะช่วยขยายอิทธิพลที่ดีงามของพี่เลี้ยง ช่วยสร้างกำลังใจและความสำเร็จอีกหลายเท่าตัวเมื่อเวลาผ่านไปอีกหลายปี

1

บทที่

การเปลี่ยนสถานะ

ระบบ

ฟิสิกส์ที่เป็นทางการจะมาถึงจุดสิ้นสุดในเวลาใดเวลาหนึ่ง โดยธรรมชาติแล้วระบบฟิสิกส์จะถึงเวลาสิ้นสุดเมื่อเป้าหมายของน้องเลี้ยงนั้นสำเร็จเรียบร้อยแล้ว แต่บางครั้งก็มีสิ่งที่ไม่คาดคิดมาก่อนหรืออาจมีปัญหาส่วนตัวเกิดแทรกขึ้นมาทำให้ระบบฟิสิกส์ต้องสิ้นสุดลงก่อนถึงเวลาที่ตั้งใจไว้ ไม่ว่าเวลานั้นจะมาถึงเมื่อใด การยุติความสัมพันธ์ก็มีความสำคัญมากอยู่ดี

ทั้งฟิสิกส์และน้องเลี้ยงควรจะทบทวนเป้าหมายและความคืบหน้าเพื่อให้สาระสำคัญและสิ่งที่ได้เรียนรู้ นั้นเป็นตัวย้ำเตือนถึงผลที่ได้ในทางบวกของระบบฟิสิกส์ที่มีผลต่อทั้งสองฝ่าย ดังนั้นในเวลาปฏิบัติงานจึงควร จัดงานแสดงความยินดีอย่างเป็นทางการหรือไม่เป็นทางการก็ได้โดยมีของขวัญพิเศษเพื่อแสดงถึงการขอบคุณและ เป็นสิ่งเตือนใจถึงการเติบโตขึ้นในระยะยาวด้วย ฟิสิกส์และน้องเลี้ยงควรเลือกยุติความสัมพันธ์ในเวลาที่เรา มีการเจริญเติบโตขึ้นและก้าวเข้าสู่ระยะการเปลี่ยนสถานะโดยรู้ว่าการเปลี่ยนแปลงไปสู่สายสัมพันธ์ใหม่นั้นนำมา ซึ่งความเจริญเติบโตไปอีกขั้น

ในช่วงการเปลี่ยนสถานะนี้พี่เลี้ยงและน้องเลี้ยงอาจเลือกสานต่อความสัมพันธ์อย่างเป็นทางการได้ด้วยการเปลี่ยนเป้าหมายใหม่ หรืออาจเปลี่ยนความสัมพันธ์เป็นแบบระบบพี่เลี้ยงอย่างไม่เป็นทางการ โดยมีการพบปะกันน้อยลงและไม่ต้องพูดถึงว่าเป้าหมายจะสำเร็จหรือไม่ ความสัมพันธ์แบบพี่เลี้ยงกับน้องเลี้ยงอาจเปลี่ยนไปเป็นความสัมพันธ์แบบเพื่อนหรืออาจจะจบลงแบบไม่ได้พบกันอีกเลยก็ได้

ประโยชน์อย่างหนึ่งที่อาจเติบโตขึ้นจากระบบพี่เลี้ยงที่มีความเข้มแข็งก็คือความปรารถนาที่จะก้าวเข้าไปในชีวิตของผู้อื่น นั่นเป็นเพราะความช่วยเหลือและการเจริญเติบโตส่วนตัวที่ได้รับจากระบบพี่เลี้ยงนี้ หลักการของการเกิดผลทวีคูณเกิดขึ้นเมื่อน้องเลี้ยงตัดสินใจที่จะก้าวมาเป็นพี่เลี้ยง พี่เลี้ยงมือใหม่อาจเริ่มต้นเส้นทางนี้ด้วยการขอคำแนะนำและความช่วยเหลือจากพี่เลี้ยงของตนเองก่อน เพื่อจะได้ช่วยเหลือคนอื่น ๆ จากการพัฒนาความรู้ความสามารถของตนซึ่งจะใช้เพื่อทำเป้าหมายให้สำเร็จและเป็นเครื่องชี้ทางความสัมพันธ์ของชีวิต

เมื่อถึงเวลายุติบทบาทพี่เลี้ยง

ปัญญาจารย์ 3:1 กล่าวว่า “มีฤดูกาลสำหรับทุกสิ่ง และมีวาระสำหรับเรื่องราวทุกอย่างภายใต้ฟ้าสวรรค์” คำนี้เป็นความจริงสำหรับงานพี่เลี้ยงเช่นเดียวกัน เพราะงานพี่เลี้ยงนั้นประกอบด้วยการให้กำลังใจ การชี้แนะและการสั่งสอน สำหรับคนที่ต้องการที่จะได้รับความรู้ความสามารถจากการทุ่มเทเวลา ความรู้และประสบการณ์ของพี่เลี้ยง พี่เลี้ยงก็เป็นเหมือนพ่อและแม่ที่รู้ว่าหน้าที่ของพ่อหรือแม่คือการเตรียมความพร้อมให้ลูกสามารถยืนได้ด้วยตัวเองและประสบความสำเร็จในชีวิต พี่เลี้ยงก็ต้องเตรียมให้น้องเลี้ยงสามารถยืนได้ด้วยตนเองและมีเครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่ช่วยให้ชีวิตประสบความสำเร็จ ส่วนน้องเลี้ยงก็เหมือนกับนกน้อยในรังที่รออาหารจากพ่อแม่ นกน้อยจะเติบโตขึ้น มีความรู้ความสามารถจนกล้าก้าวออกจากการดูแลของพ่อแม่ และสามารถบินออกจากรังไปใช้ชีวิตของตัวเองได้ ขั้นตอนการเติบโตตามธรรมชาตินี้แสดงให้เห็นถึงความเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพจากระบบพี่เลี้ยง

สัญญาณบอกเหตุว่า ควรยุติระบบพี่เลี้ยงก่อนบรรลุเป้าหมาย

ระบบพี่เลี้ยงจะเติบโตเต็มที่เมื่อทั้งพี่เลี้ยงและน้องเลี้ยงเข้าใจบทบาทหน้าที่และความคาดหวังได้อย่างชัดเจน บางครั้งระบบพี่เลี้ยงอาจไม่เป็นเหมือนอย่างที่คิดไว้ มีหลายสิ่งหลายอย่างที่อาจเบี่ยงเบนความคืบหน้าและทำให้ระบบพี่เลี้ยงต้องสิ้นสุดลง หากสังเกตเห็นสัญญาณบอกเหตุบางอย่างก็จำเป็นต้องแก้ปัญหาที่นั่น ๆ เสียก่อนเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาที่ลุกลาม ระบบพี่เลี้ยงอาจต้องสิ้นสุดก่อนถึงเวลาอันควรหากไม่ได้เอาใจใส่สัญญาณบอกเหตุที่เกิดขึ้น

สัญญาณบอกเหตุบางประการที่แสดงให้เห็นว่าระบบพี่เลี้ยงกำลังอยู่ในช่วงวิกฤต:

- ขาดการเปิดใจในการพูดคุยกันและมีการคุยกันน้อยลง
- การพบปะกันสั้นลงหรือไม่มีการพบปะกันเลย
- มีอคติและความคิดในแง่ลบ และไม่ใส่ใจกับการอุทิศเวลาและความคิดเห็นของคู่สัญญา
- สิ่งที่เคยคาดหวังไม่สามารถสำเร็จหรือเป็นจริงได้
- ระดับความตั้งใจและความรับผิดชอบไม่เท่ากัน
- การเอาเปรียบหรือแสวงหาประโยชน์จากอีกฝ่ายหนึ่ง
- ขาดความไว้วางใจจนถึงขั้นขาดความเชื่อมั่น
- ทักษะคนไม่ตรงกัน มีปัญหาไปหมดทุกเรื่อง
- มีสิ่งที่ไม่คาดคิดมาก่อนเกิดขึ้น เช่น การย้ายที่อยู่ ความเจ็บป่วย หรือสถานการณ์ใด ๆ ก็ตามที่ทำให้ยุ่งยากจนไม่สามารถไปต่อได้
- ไม่อดทน
- มีปัญหาที่ไม่ชัดเจน

หากคุณสังเกตเห็นสัญญาณบอกเหตุเหล่านี้ คุณควรพูดคุยทำความเข้าใจกับพี่เลี้ยงหรือน้องเลี้ยงของคุณ เพื่อให้ระบบพี่เลี้ยงยังดำเนินต่อไปได้ด้วยดี

กิจกรรม

การอภิปราย

รู้จักสัญญาณบอกเหตุ

ให้เลือกทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งหรือทั้งสองอย่างจากคำแนะนำนี้เพื่อ คุณจะรู้วาระบบพี่เลี้ยงของคุณไม่คับหน้าเท่าที่ควรหรือไม่

ให้คุณเลือกสัญญาณบอกเหตุหนึ่งอย่างที่เป็นตัวบอกว่าระบบพี่เลี้ยงจะสิ้นสุดลง ลองคิดว่า คุณจะแนะนำหรือช่วยเหลือพี่เลี้ยงและน้องเลี้ยงในเรื่องนี้ได้ อย่างไร ให้เตรียมเรื่องตัวอย่างเพื่อจะได้พูดคุยหาทางแก้ปัญหาด้วยกัน

พิจารณาหาสัญญาณบอกเหตุอื่น ๆ ที่คุณเห็นในระบบพี่เลี้ยงของคุณหรือ อาจจะเป็นสัญญาณบอกเหตุอื่น ๆ ที่คุณคิดว่าอาจเกิดขึ้นได้ ลองคุยกันดูว่าจะ ทำอย่างไรให้ระบบพี่เลี้ยงดำเนินต่อไปได้ด้วยดีและยั่งยืน

การยุติระบบพี่เลี้ยง เมื่อน้องเลี้ยง ไม่มีวุฒิภาวะความเป็นผู้ใหญ่

โปรดพิจารณาตัวอย่างต่อไปนี้เป็นเรื่องของพี่เลี้ยงและน้องเลี้ยงที่ไม่ประสบความสำเร็จในระบบพี่เลี้ยง ทางออกคือพวกเขาต้องยุติความสัมพันธ์เมื่อคุณได้พิจารณาแล้วก็ให้ลองคุยกับพี่เลี้ยงหรือน้องเลี้ยงของคุณ

ในเรื่องนี้เสรีซึ่งเป็นพี่เลี้ยง และก้องซึ่งเป็นน้องเลี้ยงได้สังเกตเห็นสัญญาณบอเหตุว่าระบบพี่เลี้ยงที่พวกเขาทำกันอยู่นั้นจะไม่สำเร็จและคงต้องยุติลง

- เสรีและก้องจะอย่างไรให้ระบบพี่เลี้ยงจบลงอย่างสวยงามที่สุด?

เสรีปล่อยให้เวลาผ่านไประยะหนึ่งก่อนที่จะติดต่อกับก้องเพื่อมีความโกรธและความปวดร้าวใจของก้องเป็นสิ่งที่มิตผลต่อการคุยกันของพวกเขา เสรีรู้ว่าคนที่มิตลักษณะนิสัยปกป้องตัวเองนั้นมักจะโทษคนอื่นเสมอ และสิ่งนี้ทำให้คนแบบนั้นไม่ยอมรับให้ใครเข้ามาช่วยแก้ปัญหา ทางออกที่ดีที่สุดคือทั้งสองคนต้องยอมรับความแตกต่างกันและปล่อยให้เวลาเป็นตัวช่วยรักษาแผลใจ

เสรีอยากมั่นใจว่าก้องจะไม่จากไปพร้อมกับการลดความเป็นตัวตนหรือขาดความมั่นใจในตัวเอง เสรีรู้ว่าน้องเลี้ยงของเขาไม่มั่นใจในความสามารถของเขาก่อนที่จะก้าวเข้ามาเป็นพี่เลี้ยงและเสรีก็ไม่อยากให้ก้องถอนตัวไปพร้อมกับสายสัมพันธ์ที่ล้มเหลว

- พี่เลี้ยงหรือน้องเลี้ยงที่ต้องการยุติระบบพี่เลี้ยงควรอย่างไรจึงจะช่วยปกป้องความรู้สึกของอีกฝ่ายหนึ่งได้ดีที่สุด?

เสรีขอให้พระเจ้าช่วยเหลือในการพูดคุยกับก้อง เขาต้องการให้ก้องเห็นว่าการรักที่ปราศจากเงื่อนไขของพระเจ้านั้นได้ประทานความช่วยเหลือและความหวังใจให้แก่กับคนที่ปฏิเสธพระองค์ สำหรับพี่เลี้ยงแบบนี้ที่สามารถกำจัดความรู้สึกส่วนตัวออกไปและยอมให้พระเจ้าใช้งานเขาเพื่อพูดถึงความรักและความหวังให้แก่กับน้องเลี้ยงนั้นมีโอกาสทำให้เป้าหมายสำเร็จในช่วงที่กำลังจะยุติความสัมพันธ์ได้มากกว่าถ้าปล่อยให้ความสัมพันธ์ยังดำเนินต่อไป

เสรีและก้องต้องการยุติความสัมพันธ์และใช้ชีวิตของตนเองต่อไป พวกเขาเลือกสถานที่ธรรมดา ๆ ที่มีคนอื่น ๆ อยู่ด้วยเพื่อจะได้ไม่เกิดการประหม่าและความกลัวว่าอีกฝ่ายหนึ่งจะแสดงปฏิกิริยาอย่างไร หรือแม้แต่การลังเลที่จะไม่มาพบกัน ทั้งสองคนต่างเลือกที่จะไม่พูดถึงหรือแก้ไขปัญหาก็อาจจะแก้ไขได้อีก

เพราะจุดประสงค์ในการนัดพบของพวกเขาคือไม่ใช่เพื่อกล่าวโทษกันไปมา แต่เพื่อให้โอกาสในการเยียวยาจิตใจของกันและกันด้วยการให้เกียรติกัน เสรีบอกว่าการยุติบทบาทคือทางออกที่ดีที่สุดของความขัดแย้งที่เกิดขึ้น แต่เขารู้ว่ามันต้องใช้เวลาเหมือนกัน เสรีพูดย้ำกับก้องว่าเขามีค่ามากสำหรับพระเจ้าเพราะพระองค์ได้ทรงวางแผนการที่ดีที่สุดสำหรับอนาคตของก้อง ในขณะที่กำลังรำลึกันนั้นเสรีให้กำลังใจก้องว่าให้พยายามทำทุก ๆ ความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตให้ดีที่สุด

- การสนทนาพูดคุยกันของเสรีและก้องช่วยทำให้การยุติความสัมพันธ์ของพวกเขาเป็นอย่างไร? พวกเขาได้แลกเปลี่ยนสิ่งที่มีคุณค่าอะไรต่อกันซึ่งเป็นสิ่งที่ช่วยให้พวกเขาแสดงความรักของพระเจ้าต่อกันและกัน?

กิจกรรม

ใคร่ครวญ
ส่วนตัว

บางครั้งไม่จำเป็นต้องยุติความสัมพันธ์

มีบางกรณีที่ไม่จำเป็นต้องยุติความสัมพันธ์ซึ่งทำได้โดยการดำเนินกิจกรรมต่อไปแบบไม่ต้องยุติความสัมพันธ์จริง ๆ บางครั้งการพูดถึงปัญหาอาจทำให้คนเรารู้สึกอึดอัดและเกิดการหนีหน้าไม่สู้กับความขัดแย้งหรือสถานการณ์ที่อึดอัด ดังนั้นเมื่อพี่เลี้ยงและน้องเลี้ยงต้องการที่จะยุติระบบพี่เลี้ยงแล้วนั้นก็จะมีหนทางที่ช่วยการเติบโตแบบส่วนตัวเพื่อให้พวกเขาเจริญเป็นผู้ใหญ่ที่สามารถอยู่กับการเปลี่ยนแปลงและสถานการณ์ที่ไม่เป็นไปตามคาดหวังได้

- การที่ไม่จำเป็นต้องยุติระบบพี่เลี้ยง มีผลต่อคุณอย่างไร?

เหตุผลที่ดีในการยุติการเป็นพี่เลี้ยงน้องเลี้ยง

เมื่อถึงเวลาสิ้นสุดระบบพี่เลี้ยงที่สำเร็จด้วยดี พี่เลี้ยงและน้องเลี้ยงควรวางแผนเป็นขั้นตอนเพื่อทั้งคู่จะได้ไม่หนักใจต่อความคืบหน้าของความสำเร็จที่จะมาถึง วันนั้นควรเป็นวันที่ดี มีการให้เกียรติกันเพื่อให้ระบบพี่เลี้ยงไม่เป็นภาระในทางหนึ่งทางใด

เป้าหมายสำเร็จลุล่วง

ควรมีการกำหนดแผนการนัดหมายและกิจกรรมต่าง ๆ ไว้ก่อนล่วงหน้าเพื่อจะได้เป็นแนวทางไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ด้วยการกำหนดวันสำเร็จโครงการ การประเมินความคืบหน้าเป็นประจำจะช่วยให้ระบบพี่เลี้ยงอยู่กับร่องกับรอย เมื่อวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายสำเร็จลงแล้วระบบพี่เลี้ยงก็น่าจะสิ้นสุดลงด้วย

การเป็นตัวของตัวเอง

คนที่พี่น้องเลี้ยงควรจะแสดงให้เห็นความก้าวหน้าของความเป็นตัวของตัวเองให้ชัดเจนด้วยการตั้งคำถามแต่พอเหมาะและขอความช่วยเหลือจากพี่เลี้ยงเท่าที่จำเป็น เมื่อน้องเลี้ยงรู้สึกว่าเขาเติบโตขึ้นและมีความเป็นตัวของตัวเองแล้วก็ถึงเวลาจัดงานแสดงความยินดีที่ระบบพี่เลี้ยงได้สำเร็จแล้วและเพื่อความสำเร็จทุกประการที่เกิดขึ้น

กิจกรรม

ใคร่ครวญ
ส่วนตัว

การเตรียมพร้อมสำหรับ การเปลี่ยนแปลงสถานะของคุณ

- ระบุการเปลี่ยนแปลงสภาพที่เคยเกิดขึ้นในชีวิตคุณ การเปลี่ยนแปลงแต่ละครั้งส่งผลอย่างไรต่อชีวิตของคุณ? คุณคาดหวังว่าความเปลี่ยนแปลงครั้งนี้จะมีผลอย่างไรในชีวิตของคุณ?
- คุณคิดว่าระบบพี่เลี้ยงได้บรรลุเป้าหมายหรือไม่? เพราะอะไรถึงบรรลุเป้าหมายหรือเพราะอะไรถึงไม่บรรลุเป้าหมาย?
- ระบบพี่เลี้ยงที่คุณมีส่วนร่วมด้วยนั้นมีสัญญาณบอกเหตุใด ๆ หรือไม่ที่จะทำให้ระบบต้องยุติก่อนถึงเวลา? คุณแก้ปัญหานั้นอย่างไร?
- คุณรู้สึกอย่างไรเมื่อระบบพี่เลี้ยงสิ้นสุดลง?

กิจกรรม

การอภิปราย

การยุติการเป็นพี่เลี้ยงน้องเลี้ยง

ให้ทั้งสองคนคุยกันว่าจะจัดวันปิดงานอย่างไร และต่างคนต่างรู้สึกเช่นไร เมื่อเป้าหมายบรรลุแล้ว และเมื่อวันปิดงานมาถึง ลองคุยกันว่าขั้นตอนต่อไปของชีวิตของคุณจะเป็นอย่างไร คุณจะยังคงเติบโตขึ้นในขอบเขตที่คุณได้มีส่วนร่วมในระบบพี่เลี้ยงนี้ได้อย่างไร

2

บทที่

การเตรียมตัว สำหรับการยุติความสัมพันธ์

บทวนเป้าหมายและความคืบหน้า

ทั้งพี่เลี้ยงและน้องเลี้ยงควรมีการประเมินระบบพี่เลี้ยงนี้เพื่อให้น้องเลี้ยงอยู่ในแนวทางที่ตั้งไว้ตั้งแต่แรก นำแต่ละเป้าหมายมาวิเคราะห์อย่างตรงไปตรงมาว่าแต่ละเป้าหมายมีผลเป็นที่น่าพอใจหรือไม่ ฝ่ายหนึ่งอาจมีสิ่งที่จะต้องทำมากขึ้นเพื่อให้เกิดความเชี่ยวชาญในขณะที่อีกฝ่ายหนึ่งไม่ต้องทำอะไรมากนักก็ได้ ดังนั้นจึงควรมีการพูดคุยและวางแผนด้วยกันเพื่อให้ทั้งสองฝ่ายรู้สึกเหมือนกันว่าเป้าหมายได้สำเร็จตามที่ตั้งไว้

ผลที่ได้จากการพูดคุยและวางแผนกันจะช่วยชี้แนะให้ระบบพี่เลี้ยงสำเร็จได้ถ้าหากว่าได้ทำการมอบ การรับและการประเมินผลอย่างตรงไปตรงมา การรับทราบถึงผลตอบรับก่อนการสิ้นสุดระบบพี่เลี้ยงจะทำให้มีเวลา ลงมือปฏิบัติและสำเร็จได้ด้วยดี เราจะรู้วาระบบพี่เลี้ยงนี้จะสำเร็จด้วยดีเมื่อการสนทนานั้นได้ให้ความสำคัญตรง ผลที่ได้จากการสรุปการเรียนรู้จากความสัมพันธ์ ให้ใช้คำถามต่อไปนี้เพื่อเป็นแนวทางในการสนทนา

เรื่องใดบ้างเป็นเรื่องที่น่าสนใจ?

คนแต่ละคนมีเรื่องราวความประทับใจแตกต่างกันเพราะต่างคนต่างมีเป้าหมายที่ต่างกัน เรื่องน่าสนใจเหล่านี้อาจเป็นเรื่องส่วนตัว เรื่องสายสัมพันธ์ เรื่องการเรียนรู้ เรื่องด้านจิตวิญญาณหรือเรื่องความรู้พื้นฐานทั่วไป การให้ความสนใจเรื่องที่เป็นด้านบวกจะช่วยย้ำเตือนอยู่เสมอให้พี่เลี้ยงและน้องเลี้ยงเห็นคุณค่าของการลงทุนเวลาในชีวิตของอีกฝ่ายหนึ่ง และยังให้พระเจ้ามีโอกาสดำเนินงานในความสัมพันธ์ของคนทั้งคู่ด้วย

สิ่งท้าทายและทางออกมีอะไรบ้าง?

การหาว่าความท้าทายคืออะไรและความท้าทายเกิดขึ้นอย่างไรนั้นทำให้ทั้งพี่เลี้ยงและน้องเลี้ยงได้สัมผัสถึงความสำคัญและเป็นเรื่องท้าทายที่ปัญหาต่าง ๆ สามารถแก้ไขได้ เมื่อสามารถระบุได้ว่าความท้าทายคืออะไรบ้างก็ไม่ควรมีการตำหนิต่อว่ากัน ควรปล่อยให้คนหนึ่งมีโอกาสในการหาทางออกบ้าง ระบบพี่เลี้ยงเป็นการทำงานร่วมกันของคนสองคนเพื่อหาความท้าทายและทางออก คนฉลาดจะเรียนรู้จากสิ่งท้าทายและนำมาประยุกต์ใช้กับความท้าทายที่จะเกิดขึ้นใหม่ในอนาคต

กิจกรรม

การอภิปราย

การเติบโตในระบบพี่เลี้ยงเป็นอย่างไรบ้าง?

คุณรู้สึกว่าคุณเติบโตขึ้นอย่างไรโดยผ่านระบบพี่เลี้ยงนี้? จงให้ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดว่าเมื่อก่อนคุณเคยจัดการกับปัญหาอย่างไรและผลที่ได้จากระบบพี่เลี้ยงนี้ทำให้ปัจจุบันนี้คุณแก้ปัญหาด้วยวิธีการที่ต่างไปอย่างไร?

คุณจะมีการเติบโตครั้งนี้ไปใช้ในเรื่องอื่น ๆ ของชีวิตคุณได้อย่างไรบ้าง?

คุณได้ยินเรื่องที่คนอื่นพูดถึงตัวคุณว่าอย่างไรบ้าง และเพื่อเป็นการยืนยันว่าคุณเติบโตขึ้นจากระบบพี่เลี้ยงนี้ กรุณาเล่าตัวอย่างที่เห็นได้ชัดว่าคุณได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างไรจากการเข้าสู่ระบบพี่เลี้ยง

คุณได้เรียนรู้อะไรบ้าง?

ในระบบพี่เลี้ยงที่ประสบความสำเร็จนั้น ทั้งพี่เลี้ยงและน้องเลี้ยงจะเรียนรู้จักตัวเองและฝ่ายตรงข้ามมากกว่าเรื่องอื่น ๆ การอธิบายให้ชัดเจนว่าคุณได้เรียนรู้อะไรบ้างจะช่วยให้การสนทนาพูดคุยกันว่าจะนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปใช้ในอนาคตอย่างไรนั้นทำได้ง่ายขึ้น วัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ก็คือการนำความรู้ไปใช้และแบ่งปันกับคนอื่น

ความสัมพันธ์ขึ้นต่อไปของคุณจะเป็นอย่างไร?

ลองคุยกันว่าคุณคิดและรู้สึกว่าคุณความสัมพันธ์ของพวกเขาควรเป็นอย่างไรต่อไป เช่น การเยี่ยมเยียน เป็นการส่วนตัว การสไกป์หากัน ส่งอีเมล โทรศัพท์ หรือทานอาหารด้วยกันแบบเป็นกันเอง (สำหรับเรื่องความสัมพันธ์ที่เป็นทางการ หรือไม่เป็นทางการ หรือมิตรภาพ หรือการยุติการติดต่อกันโดยสิ้นเชิงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต นั้นมีรายละเอียดเพิ่มเติมในส่วนถัดไปของหนังสือเล่มนี้)

ในฐานะพี่เลี้ยงคุณควรปล่อยให้พี่น้องเลี้ยงมีเวลาส่วนตัวสักหน่อยเพื่อเขาจะได้มีความเป็นตัวของตัวเอง ก่อนเริ่มต้นคุยกัน พี่เลี้ยงของคุณจำเป็นต้องเป็นตัวของตัวเองเพื่อรวบรวมความคิดเรื่องแนวทางใหม่สำหรับระบบพี่เลี้ยง

คุณเองก็ต้องเข้าใจด้วยว่ามีน้องเลี้ยงหลายคนไม่อยากเดินออกไปจากชีวิตของพี่เลี้ยง เขาอาจรู้สึกถึงคุณค่าของเวลาที่ทุ่มเทให้กับเขา ดังนั้นเขาจึงอยากรักษาความสัมพันธ์ไว้ดังเดิม หากทั้งสองฝ่ายเห็นตรงกันว่า จะรักษาความสัมพันธ์ไว้ก็จะต้องมีการปรับเปลี่ยนบางประการเพื่อให้ยังมีโอกาสที่จะเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่องไปเรื่อย ๆ และเป็นแรงผลักดันสำหรับการเป็นผู้ใหญ่ในภายหน้า

สร้างแบบสอบถามสำหรับการยุติการเป็นพี่เลี้ยงน้องเลี้ยง

สร้างแบบสอบถามสำหรับให้ทั้งสองคนได้ตอบและจะได้แลกกันในวันพบกันวันสุดท้าย แบบสอบถามนี้จะมีรายการบัญชีเกี่ยวกับเรื่องที่ทั้งสองคนได้ให้คำแนะนำปรึกษากันเพื่อเป็นเครื่องเตือนใจสำหรับความเติบโตที่เกิดขึ้นและยังเป็นการให้กำลังใจในการทุ่มเทเวลาดูแลกัน บางครั้งคุณอาจคิดไปในทางไม่ดีว่าระบบพี่เลี้ยงนี้เป็นเรื่องเสียเวลาและความพยายาม แต่แบบสอบถามนี้จะทำให้เห็นว่าพระเจ้าได้ทรงนำคนสองคนมาพบกัน และให้แต่ละคนได้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี สิ่งสุดท้ายให้เขียนคำอธิษฐานขอพรจากพระเจ้าให้แก่พี่เลี้ยงหรือน้องเลี้ยงของคุณ

ตั้งคำถาม

- เป้าหมายที่สำเร็จแล้ว
- เรื่องที่ยังแก้ไขไม่ได้
- จุดแข็งของอีกฝ่ายหนึ่ง
- ขอบเขตเรื่องที่ได้รับการปรับเปลี่ยน
- ความทรงจำที่ได้จากสายสัมพันธ์ที่จริงใจ
- ความบันเทิง ขำขันและกำลังใจที่ได้รับ
- วิธีที่พระเจ้าทรงใช้งานอีกฝ่ายหนึ่งในชีวิตของคุณ
- วิธีที่พระเจ้าจะทรงใช้งานแต่ละคนในอนาคต
- ทิศทางที่อยากทำและสายสัมพันธ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

จัดงานแสดงความยินดีกับความสำเร็จของพี่เลี้ยงน้องเลี้ยง

การแสดงความยินดีมีขึ้นเพื่อเป็นสิ่งที่เตือนความจำ เทอร์เรนซ์ ดีล (Terrance Deal) และ เอ็ม เค คีย์ (M.K.Key) ได้เขียนไว้ในบทความเรื่อง องค์ประกอบของการแสดงความยินดี: สนุกสนาน สมใจ และได้ประโยชน์ จากการทำงาน ความว่า “การแสดงความยินดีเป็นการหลอมรวมความปรารถนาและวัตถุประสงค์ของชีวิต เป็นการตอบสนองจุดประสงค์ของมนุษยชาติ สิ่งเหล่านี้แนบเราเข้าไปในรากลึกของความเป็นมนุษย์และนำเรา ทะยานขึ้นสูงเพื่อเห็นมุมมองใหม่ ๆ ทั้งยังติดตราตรึงใจและจุดประกายจินตนาการของเรา การแสดงความยินดี ได้ผูกพันผู้คนเข้าด้วยกันเพื่อแบ่งปันคุณค่าและประสบการณ์ในชีวิตแก่กันและกัน” การแสดงความยินดีหยิบยื่น โอกาสให้เราได้ให้เกียรติผู้มาร่วมงานและได้เห็นถึงสิ่งที่ได้ทุ่มเทลงไปในชีวิตของกันและกัน การแสดงความยินดี ในระบบพี่เลี้ยงของคุณเป็นการสร้างตัวแทนแห่งความทรงจำที่ดีของความสำเร็จที่ได้รับในช่วงที่ได้ทำกิจกรรม ร่วมกัน

มีคำคมคำหนึ่งกล่าวว่า คำพูดสุดท้ายที่คนหนึ่งได้พูดนั้นสามารถสื่อความหมายมากกว่าการสนทนา ทั้งหมด บางครั้งช่วงนาทีสุดท้ายของภาพยนตร์ก็อธิบายเรื่องราวทั้งหมดหรือทำให้เราเห็นภาพทั้งหมดได้ นักเทศน์ บางท่านได้กล่าวปิดท้ายคำเทศน์ด้วยคำอ้อนวอนหรือคำอวยพรจากพระเจ้าแต่คริสต์จักร และสำหรับระบบ พี่เลี้ยงก็สามารถมีสิ่งประทับใจเมื่อมีการปิดท้ายที่ดี คำพูดสุดท้ายควรประกอบด้วยคำที่ให้ความหวัง ความช่วยเหลือและกำลังใจซึ่งอธิบายถึงความสัมพันธ์ที่เห็นเป็นภาพได้

การจัดงานส่งท้ายแบบเป็นทางการ

ถ้าระบบพี่เลี้ยงของคุณเป็นส่วนหนึ่งของงานที่จัดพร้อม ๆ กันหลาย ๆ กลุ่ม ก็จะต้องมีการประสานงาน และวางแผนสำหรับพิธีปิดให้ดี แต่ถ้ามีแค่พี่เลี้ยงและน้องเลี้ยงเพียงสองคน พวกคุณก็ควรตัดสินใจร่วมกันว่าจะ จัดงานกันที่ใดที่จะทำให้มีความทรงจำที่ยาวนาน พี่เลี้ยงควรเป็นเจ้าภาพ อาจเลือกร้านอาหารที่ ๆ ที่อยู่ไม่ไกล ซึ่งก็สามารถเป็นที่ประทับใจได้

ให้เน้นความสำคัญที่การแลกเปลี่ยนเรื่องความสำเร็จและความทรงจำที่ดีจากระบบพี่เลี้ยง การพบกัน ครั้งนี้ควรก้าวไปถึงจุดสูงสุดตรงที่มีแรงจูงใจที่ท้าทายให้น้องเลี้ยงเติบโตขึ้นจนประสบความสำเร็จในชีวิตและก้าว เข้าสู่การเป็นพี่เลี้ยงคนอื่นได้

การจัดงานส่งท้ายแบบไม่เป็นทางการ

ถ้าไม่สามารถจัดงานแบบเป็นทางการได้ การจัดแบบไม่เป็นทางการก็สามารถสร้างความทรงจำที่ดีได้เช่นกัน ทางเลือกนี้มีค่าใช้จ่ายน้อยแต่ได้บรรยากาศผ่อนคลายเป็นกันเองในขณะที่ยังคงความชื่นชมยินดีไว้เหมือนกัน ใช้จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์มองหาร้านอาหารที่เป็นที่ ๆ คุณพบกันบ่อย ๆ ที่อยู่ในเมืองที่คุณอยู่ อาจ เป็นร้านกาแฟหรือที่ใดที่หนึ่งในมหาวิทยาลัย หรือร้านกาแฟใกล้ ๆ ที่ทำงานของพี่เลี้ยงก็ได้ การไปปิกนิกในสวนสาธารณะหรือชายหาดซึ่งแวดล้อมด้วยธรรมชาติที่พระเจ้าทรงสร้างก็ทำให้น่าสนใจเช่นกัน

คุณอาจจะมีกิจกรรมพิเศษร่วมกันด้วยก็ได้ มีโอกาสมากมายที่จะคิดสร้างสรรค์แผนงานที่น่าจดจำสำหรับการแสดงความยินดีในความสำเร็จของระบบพี่เลี้ยง

ของขวัญอ้อ

ของขวัญที่มาจากใจซึ่งมีความหมายพิเศษจะแสดงถึงการรู้จักอีกฝ่ายหนึ่งซึ่งได้จากความสัมพันธ์ที่เปี่ยมความหมาย ของขวัญนั้นไม่จำเป็นต้องมีราคาแพง ของที่ตัวเองกับมือหรือเขียนด้วยลายมือเป็นสิ่งที่แสดงความหมายที่ดีจากผู้ให้ถึงผู้รับ เวลาและความพยายามในการทำของขวัญจะทำให้ผู้รับประทับใจและเป็นสิ่งเตือนความทรงจำที่มีคุณค่าของชีวิตที่ได้รับการเปลี่ยนแปลงจากระบบพี่เลี้ยง

กิจกรรม

ใคร่ครวญ
ส่วนตัว

สิ่งที่ได้จากการเป็นพี่เลี้ยงน้องเลี้ยง

การสิ้นสุดการเป็นพี่เลี้ยงน้องเลี้ยงก่อให้เกิดความรู้สึกหลากหลาย เช่น ความกังวลในการเปลี่ยนแปลง ความเศร้าใจเพราะความสัมพันธ์สิ้นสุดลง ความยินดีที่จะมีโอกาสใหม่ ๆ เข้ามา และความหวังที่จะสานต่อความสัมพันธ์กัน

- คุณรู้สึกอย่างไรบ้างเมื่อรู้วาระบบพี่เลี้ยงกำลังจะสิ้นสุดลง?

- มีส่วนใดในชีวิตของคุณที่แสดงให้เห็นการเจริญเติบโตมากที่สุดซึ่งได้จากระบบพี่เลี้ยงนี้?

- คุณมีความสามารถด้านใดเพิ่มขึ้นที่จะทำให้พระเจ้าได้รับเกียรติ?

- จงเติมข้อความต่อจากประโยคนี้: ถ้าข้าพเจ้าไม่ได้ร่วมในระบบพี่เลี้ยงนี้ ข้าพเจ้าคงจะพลาด

- เขียนคำอธิษฐานสั้น ๆ เพื่อแสดงความรู้สึก ความพยายาม ความขอบคุณ และความรู้สึกของคุณที่มีต่อระบบพี่เลี้ยง

3

บทที่

สิ่งที่เกิดขึ้นภายหลังการยุติ การเป็นพี่เลี้ยงน้องเลี้ยง

ความสวยงามของการเปลี่ยนจากสถานะหนึ่งไปสู่อีกขั้นหนึ่ง

อย่าทุกข์ร้อนในสิ่งใด ๆ เลย แต่จงทูลเรื่องความปรารถนาของท่านทุกอย่างต่อพระเจ้าด้วยการอธิษฐาน การวิงวอน กับการขอบพระคุณ แล้วสันติสุขแห่งพระเจ้าซึ่งเกินความเข้าใจจะคุ้มครองจิตใจและความคิดของท่านไว้ในพระเยซูคริสต์ (ฟิลิปปี 4:6-7)

การเปลี่ยนสถานะสู่อีกระดับหนึ่งคือการเปลี่ยนแปลงที่หลายคนวิตกกังวล ผู้ที่เชื่อในองค์พระเยซูคริสต์ได้รับสันติสุขจากพระเจ้าและของประทานจากคำอธิษฐานจะช่วยส่งความกล้าการเปลี่ยนแปลงและอนาคต

ช่วงเวลาของการเปลี่ยนแปลงอาจเร็วหรือช้าก็ได้ ความสัมพันธ์ของแต่ละกลุ่มประกอบด้วยคนสองคนที่มาจากบุคลิกภาพและความสามารถที่ต่างกันมาทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง อย่าใช้ความรู้สึกส่วนตัวตัดสินหรือคาดหวังล่วงหน้าว่าน้องเลี้ยงของคุณจะสามารถจัดการกับความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นได้ดี แต่ควรปล่อยให้พระเจ้านำทางคุณเพื่อพระองค์จะได้รับเกียรติผ่านการเปลี่ยนแปลงในความสัมพันธ์ของคุณ

๓ ผลักความคิดและการประเมินผล

การรวบรวมข้อมูลของระบบพี่เลี้ยงจะเป็นประโยชน์สำหรับพี่เลี้ยงและน้องเลี้ยงที่ต้องการจะทำระบบพี่เลี้ยงอื่นอีกในอนาคต ควรมีการพูดคุยกันในเรื่องนี้ก่อนหรือระหว่างที่มีการยุติระบบพี่เลี้ยง แต่ช่วงเวลาที่ผ่านไปก็จะช่วยให้มีมุมมองด้านผลที่ได้รับจากระบบพี่เลี้ยงได้ดีมากขึ้น หากเป็นไปได้ให้ทบทวนแบบสอบถามสำหรับการยุติระบบพี่เลี้ยงและปรับแก้ในเรื่องที่คุณเพิ่งคิดขึ้นใหม่ ใช้เวลาช่วงนี้ในการประเมินอีกรอบหนึ่งเพื่อหาข้อสรุปทิศทางของความสัมพันธ์ในอนาคต

ความสัมพันธ์ในอนาคต

มีตัวเลือกมากมายหากต้องการสานต่อความสัมพันธ์ แต่ก็ต้องมีการกำหนดขอบเขตใหม่และใช้ตัวชี้นำแบบใหม่ และมีเป้าหมายที่จำเป็นจะต้องเข้าใจให้ทั้งสองฝ่าย หากไม่สามารถตัดสินใจได้อย่างชัดเจนว่าจะเอาอย่างไรต่อไปในอนาคต คุณก็ควรจะเลื่อนการตัดสินใจไปก่อนจนกว่าจะได้ข้อตกลงร่วมกัน

การเป็นคู่สัญญาอย่างเป็นทางการ

คุณทั้งสองคนต้องตั้งเป้าหมายข้อตกลงและความคาดหวังใหม่ด้วยกัน บางทีเป้าหมายที่ยังหาไม่เจอหรือสถานการณ์ที่ไม่เคยพบมาก่อนในชีวิตอาจจุดประกายให้เกิดเป้าหมายใหม่ที่ต้องมีคำแนะนำจากพี่เลี้ยง ระบบพี่เลี้ยงอาจรวมถึงเป้าหมายในการเรียนจบและหางานทำ แต่ถึงตอนนี้้องเลี้ยงอาจต้องการคำแนะนำเพื่อจะปรับตัวและประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานใหม่ก็ได้

ควรปรับความสัมพันธ์แบบใหม่ให้เหมาะสำหรับความรับผิดชอบของน้องเลี้ยงและพัฒนาให้เขาเป็นพี่เลี้ยงคนอื่นต่อไปได้ ความหมายใหม่ของคำว่าคู่สัญญา (partnership) อย่างเป็นทางการนี้ควรจะมองที่การฝึกฝนตัวในการเป็นพี่เลี้ยงในอนาคตเพื่อให้เกิดผลวิคุณ

ระบบพี่เลี้ยงแบบไม่เป็นทางการ

แม้ว่าคุณจะยังไม่มีเป้าหมายที่ชัดเจนเพื่อการพบกันอย่างสม่ำเสมอแต่คุณก็อาจจะนัดพบกันเป็นครั้งคราวแบบไม่เป็นทางการก็ได้ เช่น กรณีที่น้องเลี้ยงมีปัญหาหรือมีคำถามเรื่องใดเรื่องหนึ่งขึ้นมา คุณอาจคุยกันสั้น ๆ ผ่านโทรศัพท์หรืออีเมล หรือไปทานอาหารด้วยกัน สำหรับปัญหาเรื่องการทำงานหรือครอบครัวอาจต้องใช้เวลาคุยกันพอสมควรเพื่อค้นหาต้นตอของปัญหาและหาข้อสรุปในทางที่ดี คุณต้องคุยกันว่าในอนาคตนั้นคุณจะจัดการกับการติดต่อสื่อสารกันอย่างไร และจะเห็นด้วยกันกับวิธีการและเหตุผลที่คุณจะติดต่อกันอย่างไร

ถ้าระบบพี่เลี้ยงทำให้คุณมีความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้น คุณน่าจะติดต่อกันเป็นการส่วนตัวมากขึ้น คุณอาจจะอยากติดต่อกันเพราะว่ามีความสนใจบางเรื่องที่ได้คุยกันในช่วงที่เป็นพี่เลี้ยงกันอยู่ คุณต้องตัดสินใจว่าจะดำเนินการความสัมพันธ์ต่อไปอย่างไร และต้องมีข้อตกลงว่าความสัมพันธ์ของคุณในอนาคตจะเป็นอย่างไรด้วย

มิตรภาพที่เกิดขึ้น

คนที่เป็พี่เลี้ยงต้องพึงระวังในข้อห้ามหรือคำแนะนำของมูลนิธิ ฯ หรือจากองค์กรอื่น ๆ ที่ได้พูดถึงการจัดการความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นภายหลังระบบพี่เลี้ยงสิ้นสุดลง มีหลายครั้งที่ตัวพี่เลี้ยงและน้องเลี้ยงค้นพบว่าพวกเขาชอบอะไรบางอย่างเหมือนกัน หรือไม่ชอบบางอย่างเหมือนกัน เช่น งานอดิเรก กิจกรรมหรือเรื่องที่นำเสนอใจ เพราะวาระบบพี่เลี้ยงนั้นตั้งอยู่บนพื้นฐานว่าพี่เลี้ยงจะคอยช่วยให้น้องเลี้ยงมีทักษะความสามารถเพื่อประสบความสำเร็จในอนาคต ดังนั้นมิตรภาพใหม่ที่เกิดขึ้นจึงมาจากตัวตนใหม่ที่เปลี่ยนไปของน้องเลี้ยง

จากมิตรภาพที่เกิดขึ้นนี้ พี่เลี้ยงไม่ควรเสนอคำแนะนำหรือชี้ทางใด ๆ จนกว่าจะแน่ใจว่าน้องเลี้ยงต้องการขอความช่วยเหลือ การย้อนกลับไปสู่บทบาทพี่เลี้ยงแบบก่อนหน้านี้และการแสดงความคิดเห็นเรื่องแนวคิดหรือสถานการณ์ของน้องเลี้ยงเป็นสิ่งที่เป็นไปได้ แต่พี่เลี้ยงก็ต้องเคารพในความสัมพันธ์ใหม่นี้และปล่อยให้้องเลี้ยงมีอิสระที่จะแสดงความคิดเห็นได้โดยไม่ไปคัดค้าน หลายครั้งที่น้องเลี้ยงก็อยากได้รับคำแนะนำจากพี่เลี้ยง แต่สำหรับบทบาทใหม่ในฐานะเพื่อนกันนั้นพี่เลี้ยงควรจะรองกว่าน้องเลี้ยงขอความช่วยเหลือเองก่อน จึงจะช่วยให้คำแนะนำ ในฐานะเพื่อนกัน เพื่อนอาจให้คำแนะนำแต่ก็ต้องระลึกไว้เสมอว่าคนอื่นมีสิทธิ์ที่จะเลือกฟังหรือไม่ฟังคำแนะนำนั้นก็ได้ แต่ท้ายที่สุดการตัดสินใจนั้นต้องไม่กระทบต่อสัมพันธภาพ

การติดต่อกันในฐานะเพื่อน

ถ้าคุณตัดสินใจแล้วว่าความเป็นเพื่อนกันเป็นหนทางที่ดีที่สุดสำหรับความสัมพันธ์ในอนาคตก็ขอให้พิจารณาคำแนะนำต่อไปนี้ เพื่อจะได้รักษามิตรภาพและหล่อเลี้ยงความสัมพันธ์ใหม่นี้ให้ยาวนาน

- เขียนจดหมายไปแสดงความขอบคุณเพื่อนของคุณที่ได้ร่วมในระบบพี่เลี้ยงนี้ การทำแบบนี้ยังเป็นการส่งข่าวเรื่องครอบครัว โรงเรียนหรือที่ทำงานของคุณไปด้วย บางทีคุณอาจจะอยากเล่าเรื่องที่คุณประทับใจที่สุดจากระบบพี่เลี้ยงก็ได้
- ส่งอีเมลเพื่อแบ่งปันข้อคิดหรือข่าวสารที่คุณคิดว่าเพื่อนของคุณสนใจ
- โทรศัพท์ไปหาหรือส่งข้อความไปบอกว่าคุณอธิษฐานเผื่อเขาอยู่
- วางแผนไปเยี่ยมที่บ้านหรือที่ทำงานในช่วงสั้น ๆ
- แบ่งปันข่าวสารและคำทักทายผ่าน Facebook, Skype หรือช่องทางติดต่อออนไลน์อื่น ๆ
- ทานอาหารด้วยกัน
- ช่วยกันทำงานเพื่อสังคมหรือไปโบสถ์ด้วยกัน
- ไปทำกิจกรรมหรืองานอดิเรกด้วยกัน เช่น วิจารณ์หนังสือ หรือดูกีฬา

ขอบคุณและอำลา

ถึงแม้ว่าทั้งสองฝ่ายจะไม่เห็นด้วยที่จะยุติความสัมพันธ์ภายหลังจากที่ระบบพีเลียงสิ้นสุดลงแล้ว แต่ถ้าฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดไม่ต้องการที่จะสานต่อก็ควรเลือกการยุติความสัมพันธ์ดีกว่า แต่สิ่งนี้ไม่ได้แปลว่าระบบพีเลียงนี้ล้มเหลว แต่เป็นเพราะว่าความสัมพันธ์นี้ไม่เป็นประโยชน์แก่ฝ่ายหนึ่งหรือทั้งสองฝ่ายอีกต่อไป ดังนั้นทั้งคู่จึงมีอิสระที่จะค้นหาเป้าหมายและทิศทางชีวิตที่แตกต่างกันออกไป การยุติความสัมพันธ์อาจทำให้เกิดความโศกเศร้าเสียใจแต่มันก็เปิดโอกาสใหม่ให้เขาก้าวไปหาคนอื่นและหาหนทางใหม่ที่จะทำให้ตัวตนของคนนั้นเติบโตขึ้น ข้อสรุปที่ดีที่สุดมาถึงเมื่อทั้งสองฝ่ายเคารพให้เกียรติกันและกันและมีความปรารถนาที่ดีต่อกัน

กิจกรรม

ใคร่ครวญ
ส่วนตัว

แนวความคิดสำหรับการยุติความสัมพันธ์

คุณอยากให้คนอื่นในชีวิตของคุณได้รับประสบการณ์ในระบบพีเลียงอย่างไรบ้าง? คุณจะช่วยให้คำแนะนำพวกเขาในเรื่องนี้อย่างไร?

มีข้ออ้างหรือความกลัวอันใดที่คุณเผชิญในขณะที่อยู่ในระบบพีเลียง แต่ตอนนี้คุณไม่มีความรู้สึกแบบนั้นแล้วใช่หรือไม่? อะไรเป็นสิ่งที่ทำให้ความรู้สึกของคุณเปลี่ยนไป?

การที่คุณเติบโตขึ้นจากระบบพีเลียงนี้ คุณอยากให้พีเลียงหรือน้องเลียงของคุณได้บอกครอบครัวของคุณอย่างไร? คุณคิดว่าคนอื่นจะเห็นว่าคุณเติบโตขึ้นไหม?

คุณอยากให้เห็นหรือเปลี่ยนภาพลักษณ์หรือบุคลิกภาพของตัวเองอย่างไร? คุณจะปรับปรุงพัฒนาตัวเองต่อไปอย่างไร?

กำหนดรายละเอียด

เพื่อให้การเปลี่ยนสถานะสำเร็จลุล่วงด้วยดี จำเป็นต้อง:

- พูดคุยกันถึงข้อตกลงในวิธีการเปลี่ยนสถานะความสัมพันธ์
- จัดบันทึกสิ่งที่พิเศษสำหรับความหมายใหม่ของคำว่าความสัมพันธ์
- คุยกันถึงเรื่องขอบเขตระยะเวลาของความสัมพันธ์ในอนาคต จัดตารางพบปะกัน ใส่รายละเอียดเป้าหมายและปริมาณความรับผิดชอบ และกำหนดวันสิ้นสุดหรือเวลาที่จะประเมินอีกครั้งหนึ่งด้วย

4

บทที่

จากน้องเลี้ยงสู่การเป็นพี่เลี้ยง

การเปลี่ยนเป็นพี่เลี้ยง

พระเยซูคริสต์ใช้หลักการของการทวิคูณเพื่อถ่ายทอดคำสอนของพระองค์ไปสู่สาวก พระองค์ทรงอยู่กับเหล่าสาวกและคอยสั่งสอนพวกเขาทุกเรื่องในชีวิต ทั้งยามกิน ยามคุย ยามเดินและยามติดต่อกับคนอื่น เมื่อพระองค์เสด็จขึ้นสู่สวรรค์ เหล่าสาวกก็ก้าวขึ้นสู่การเป็นผู้สั่งสอนที่คอยสอนและสร้างสาวกต่อไป สาวกรุ่นใหม่ได้รับเอาสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปสอนให้คนอื่นอีกต่อหนึ่ง การข่มเหงคริสเตียนทำให้คริสตจักรในยุคแรกกระจายออกไปนอกกรุงเยรูซาเล็มและพระกิตติคุณก็ได้แพร่ขยายไปทั่วโลกเมื่อคริสเตียนผู้ถูกข่มเหงเหล่านั้นได้พูดเรื่องความเชื่อของพวกเขาในทุกที่ที่พวกเขาไปถึง

หลักการเรื่องการทวิคูณนี้สามารถนำมาใช้กับระบบพี่เลี้ยงได้เช่นกัน เมื่อคนหนึ่งได้รับคุณประโยชน์จากระบบพี่เลี้ยงและบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ คนนั้นควรจะได้รับแรงบันดาลใจและพร้อมไปให้คำแนะนำคนอื่นต่อเพื่อให้คนอื่น ๆ ได้รับประโยชน์อย่างที่เขาเคยได้รับ

เห็นศักยภาพของน้องเลี้ยง

เจนเป็นคนที่ประสบความสำเร็จมากในโปรแกรมพัฒนาผู้นำ โดยเธอได้รับความช่วยเหลือจากเกรซซึ่งเป็นพี่เลี้ยงของเธอ โปรแกรมนี้ทำให้เจนมีกำลังใจในด้านจิตวิญญาณ การศึกษาและอารมณ์ความรู้สึก เจนเรียนรู้จักที่จะไว้วางใจและการเสริมกำลังใจจากพระวิญญาณบริสุทธิ์ผ่านตัวอย่างจากเกรซ เจนได้รับโอกาสที่ทำให้มีความสำเร็จและความมั่นใจ ในเวลาที่เจนอธิษฐานเธอรู้สึกได้ว่าพระเจ้าได้ทรงนำนักเรียนใหม่ชื่อแนนมาถึงเธอ แนนน่าจะได้รับประโยชน์จากการมีพี่เลี้ยงคอยให้คำแนะนำ เจนจึงตัดสินใจที่จะเป็นพี่เลี้ยงให้แนน

- คุณพอจะรู้จักใครบ้างไหมที่คุณจะสามารถให้เวลาและความตั้งใจในการเป็นพี่เลี้ยงให้เขา?

เจนและแนนเริ่มต้นการเป็นพี่เลี้ยงน้องเลี้ยง เจนเข้าใจความรู้สึกกังวลและกลัว เธอคิดว่าน้องใหม่ออย่างแนนคงจะรู้สึกแบบนั้นเช่นกัน บทบาทหน้าที่ใหม่ของเจนจะทำให้เธอสามารถแสดงความเป็นผู้ใหญ่โดยการสื่อสารและการเข้าหาคนอื่นซึ่งเธอได้รับมาจากระบบพี่เลี้ยง

คุณอยากที่จะเปลี่ยนตัวเองเป็นพี่เลี้ยงบ้างหรือไม่ พี่เลี้ยงที่ทำหน้าที่เป็นผู้นำทาง เป็นครู เป็นผู้ฝึกสอน เป็นตัวอย่างที่ดีและเป็นผู้ให้กำลังใจ? ความรับผิดชอบนี้ค่อนข้างท้าทายแต่ขณะเดียวกันก็เปิดโอกาสให้คุณเติบโตขึ้นและสร้างตัวตนขึ้นใหม่ในชีวิตที่จะนำส่งราศีมาสู่พระเจ้า

จดชื่อคนรู้จักซึ่งคุณคิดว่าเขาเป็น:

- คนที่ต้องการเรียนรู้

- คนที่ต้องการพัฒนาความรู้ความสามารถและพัฒนาสายสัมพันธ์กับพระเจ้า
- คนที่ต้องการประสบความสำเร็จในการสร้างสายสัมพันธ์และประสบการณ์ชีวิต

- อธิษฐานและลงมือปฏิบัติ

บันทึก

แหล่งข้อมูลอ้างอิง

Terrence Deal and M.M. Key, “Corporate Celebration: Plan, Purpose and Profit at Work,” 1998.

Dr. Jacob Kitonsa, **Dissertation**

Jones, **Mentor/Mentee Men's Handbook**

Gordon Shea, Crisp Fifty-Minute Books: **Making the Most of Being Mentored**, Axzo Publishing, 2009.

Gordon Shea, Crisp Fifty-Minute Book: **How to Develop Successful Mentor Behaviors**, Crisp Learning, 2001.

Lois J. Zachary, **The Mentor's Guide**, Jossey-Bass, 2011.

Lois J. Zachary, **The Mentee's Guide**, Jossey-Bass, 2011.

W. Brad Johnson and Charles R. Ridley. “**The Elements of Mentoring.**” Palgrave Macmillan, 2004.

คู่มือเสริมสร้าง
พี่เลี้ยงน้องเลี้ยง

